

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Megkezdték a Ruhr-vidék kiürítését

A francia csapatok elhagyták a határzónát — Október 28-án életbelép a német közigazgatás az egész megszállt területen

A német választások

— Az Estilap eredeti távirata —

A világpolitika homlokterében két jelentős esemény áll. Az egyik az angliai választások, a másik a német parlament feloszlata. Nehéz megpróbáltatások árán jut el Európa ahhoz, hogy a háboruban leromlott és még mindig egymással szembenálló világot ujjaépítse. Németország és Anglia közeljövő eseményei fogják bizonyosságát adni annak, hogy a világ népei komolyan elkezdtek a kibékülés gondolatához.

Nem kétséges, hogy az új német választásokon diadalmaszkodni fog a józan nyugodt demokrácia a reakció sötét tervezéseivel szemben. Minden német szíve megdobban a gondolatára, hogy a londoni konferenciának Németországra áldásos határozatai kezdenek testet öltetni és az esztendő óta idegen uralom alatt álló Ruhr-területen már visszaállítják a német közigazgatást.

Az egész világ felfigyel a német eseményekre. Berlini jelentések szerint

a porosz országgyűlési választások megejtését a birodalmi választásokkal együtt december hetedikére tűzték ki.

A francia sajtó egyértelműen helyesli a német birodalmi gyűlés feloszlását. A franciák szerint ez az egyetlen lehetséges megoldás. Berlini távirat azt adja hírül, hogy a választási harc már meg is kezdődött. Különösen a nacionalisták fejtenek ki élénk tevékenységet a demokrácia és a centrum ellen. Jelszavuk: Nemzeti, vagy szociáldemokrata Németország!

A néppárt különösen a demokrácia ellen indít harcot, ezzel bebizonyítja, hogy jobbfelé orientálódik.

A szociáldemokraták örülnek az új választásnak, bizonyosra veszik, hogy a hatvan kommunista mandátum felét elhódítják.

A szociáldemokraták és a demokrácia közt paktum jött létre. A közép-pártok győzel-

me a nacionalisták és a kommunisták felett.

Az angol sajtó is nagy örömmel üdvözi a német választásokat. A lapok a birodalmi gyűlés feloszlását a politikai gyógyulás jelének tekintik.

A német választásokat jelentőségben csaknem felülmúlja az a megegyezés, amelyet a szövetsé-

ségesek és a németek megbízottjai tegnap Koblenzban aláírtak. A megegyezés az összes függő kérdéseket rendezi.

A Rajna-bizottság a francia és belga vasúti közlekedés kivételével rendeltileg visszavonja mindenütt a megszálló csé-

patokat. Ugyanígy intézkedtek a Ruhr-vidéki és düsseldorfi parancsnokok is.

A londoni megállapodások értelmében a megszálló csapatok faparancsnoksága ma rendeletet bocsájtott ki, amely szerint

október 28-án éjjelkor visszaállítják a Ruhr-területen a német közigazgatást. A német vámhivatalok már ma megkezdtek működésüket. A francia csapatok a határzónából már visszavonultak.

A megszálló csapatok kivonulása mindenütt simán, minden zavaró incidens nélkül ment végbe.

Mac Donald a szovjetről

Az angol választási küzdelmek

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: Az angol választási küzdelem egyre élénkebb lendülettel bontakozik ki. A pártok vezetői fáradhatatlanul vesznek részt a választási agitációban. Mac Donald miniszterelnök éjet-napot egybevetve dolgozik, agitál, naponta több beszédet tart. Tegnap Lancasterhireben mondott programbeszédet, amelyben többek közt a következőket hangsúlyozta:

— Nem hiszünk a szovjet-

nek. Angliának azonban el kell ismernie Oroszországot, mert nem lehet azt kívánni Európa testéből. A munkáskormánynak meg kell nyitnia az orosz piacokat Anglia számára, hogy megelőzze versenytársait.

Lloyd George is beszédet tartott Lancasterhireben, s azt hangoztatta, hogy a liberálisok nem hajlandók sem a reakciót,

sem a forradalmat segíteni, hogy vészterhes jövőt hozzanak.

Lord Curzon a Cityben tartott programbeszédet, amelyben elismerte Mac Donald külpolitikai képességeit.

A választási harc az oroszok elismerésének jegyében folyik. Csicserin külügyi népbiztos kijelentette, amíg Angliában a kormányválság tart, addig az angol-orosz szerződést nem ratifikálhatják.

Borzalmas autóbaleset Bukarest közelében

Két halott, tizenkilenc sebesült

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Tegnap délután a bukarest-oltenitai országúton nagyon súlyos autókatasztrófa történt.

Több bukaresti familia négy autótaxit és egy autobuszot bérelt, hogy egy esküvőn, Greci községben jelen legyen. Délután 2 órakor indult el a násznép Bukarestből Oltenita felé. Normális sebességgel haladtak az autók, óránként alig 20 kilométert tettek meg. A násznéphez tartozott Petrescu bukaresti rendőrkommiszár is, aki a közlekedési szolgálatnál van beosztva. Ott ült az autobusz sofőrje mellett és egyszer csak megkérte a sofőrt, hogy adja át neki a kormányt, mert ő szeretné vezetni az autót, amelyben huszan ültek. Az autobusz előtt egy autótaxi szaladt, amelyben viszont hat személy foglalt helyet. Már 11 kilométernyire voltak Bukarest-

től, amikor az autobusz előtt hirtelen valami defektust kapott és meg kellett állnia. Az autobusz vezetője Petrescu komiszár, aki nem igen értett a vezetéshez, gyorsan meg akarta állítani kocsiját, de téves mozdulatot tett, az autobusz a saját súly hirtelen felborította. Szerencsére a többi autós soffitjeinek volt annyi lélekjelelőitük, hogy a motorokat villámgyorsan leállították, s nem szaladtak bele a felfordult autobuszba.

A baleset után borzalmas jajveszékeléstől volt hangos az egész környék. Egy C. Vasilescu nevű 55 éves bukaresti kereskedő nyomban meghalt; rejtetlenül összezúzva szedték ki holttestét a gépkocsiai alól. A többi 19

utas közül kilenc olyan súlyosan megsérült, hogy felépüléséhez kevés a remény, tizen könnyebb sebesüléssel szabadultak.

A többi négy autó utasai rögtön mentéshez fogtak és beszállították a sebesülteket a bukaresti Colentina-kórházba. Jianu dr. orvosprofesszor több áldozatot megoperált.

Bukarestben mély megdöbbenést keltett a nem mindennapi autószerencsétlenség híre. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

Ma délből Bukarestből érkezett telefon tudósítás közli, hogy az autószerencsétlenség súlyosan sebesült áldozatai közül egy 20 éves leány ma hajnalban meghalt. Két asszony agonizál.

APOLLO MOZGÓ

52)

Ma szerdán megy utoljára

Ut a boldogság felé
vi ághirű Griffith film

Holnap, csütörtöktől kezdve

Pat és Patachon

a Leányszöktetés akadályokkal

című 6 felvonásos vígjátékban

Hírek

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	124	PRAGA	155250
NEWYORK	520	BUDAPEST	0068
LONDON	24075	BUKA REST	29750
PARIS	2720	BEC	735

NAGYVÁRADAI
ÁRFOLYAMOK

Magy. kor.	450	Dollár	174
Cseh kor.	523	Oszták kor.	400
Szajci frank	342	Angol font	795
Francia fr.	935	Lira	780

* Az Ügyvédi Kamara új delegátusai az ügyvédvizsgáló bizottságban. November 4-én, délelőtt 9 órakor az Ügyvédi Kamara választmányára ülést tart. Ennek az ülésnek egyetlen programja: két tag delegálása a váradai ügyvédvizsgáló bizottságba.

* A munkásszínház első előadása folyó hó 26-án lesz a városi színházban, mely elé nagy várakozással tekint a munkásszínház elkényszerített közönsége, amely a múlt színházi szezonban is a világirodalom kitünőségeit láthatta a munkásszínház műsorán. Ez alkalommal Hayermansnak a Remény írójának „85-ös” szám című drámája és Korda Bélának, a kitűnő fiatal nagyváradi írónak „Az Igazi” című egyfelvonásos színműve kerülnek bemutatásra. Szaválni fog még azonkívül Gróf László, aki Kiss József „Tüzek” című drámai költeményét és Ady verseket fog előadni.

* Hatósági eljárás indul három váradai munkás ellen. A nagyváradi államrendőrség bünygyi osztálya ma délelőtt őrizetbe vett három szervezett munkást, akik a sztrájkító csizmadia segédek munkájuk folytatásában erőszakosan megakadályozták. A letartóztatott munkások ellen eljárás indul.

* Kegyelet a Sas alatt.

* Halálozás. Mint részvétellel értesülünk Farkas Kálmán, a Léderer és Kálmán gyár 35 éves volt tisztviselője hosszas szenvedés után f. hó 21-én elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a Szent János-utca 23. sz. gyászházból a Rulikovszky-uti izr. temetőbe. Gyászolja kiterjedt rokonsága.

* Orvosi hír. Dr. Barta Andor szülész és nőgyógyász szabadságáról hazaérkezett és ismét rendel Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 23. szám alatt.

* Az Egyetértés tornaünnepélye a Jacobi Dudi emlékalapra. Vasárnap este 8 órakor a Kath. Körben lesz megtartva, melynek műsorán szerepelni fognak a női és férfi tornászok is zenével. Az emlékbeszédet Stotter Aladár (Kolozsvár) tartja, tekintettel a nemes célra, felülfizetéseket is gyűjtünk és hirlapilag nyugtázzuk. Jegyek elővételben Balogh János cégnél, helyárak Lei 10, 15, 20, 25, 30.

* Nac-Egyetértés bajnoki, előzőleg fél 2 órakor Törekvés-Sámson bajnoki mérkőzések lesznek vasárnap a Rhédeysporttéren. Sámson csapata ezuttal játsza először első bajnokiját Váradon. Tekintettel arra, hogy a Sámson vasárnap győzelmet aratott az N. S. C. felett, a mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg.

* Villamosbérlek figyelmébe! Értessük a t. villamosbérleket, hogy az iskolászezonra tanuló bérleteket november 1-től kezdve a Hegedüs Hirlapiroda is megújít, csak újakat lehet a Városi Vasutnál csináltatni.

* Apolló mozgó. Ma, szerdán megy utoljára a páratlan sikert aratott Griffith mesterfilm, „Ut a boldogság felé”, Lillian Gish és Richard Barthelmessel a főszerepekben. — Holnap, csütörtöktől kezdve 4 napon keresztül megjelennek újra Pat és Patachon a „Leányszöktetés akadályokkal” című 6 felvonásos vígjátékban.

* Szörmeáru vásárlásnál 10% engedmény Leichner, Str. Episcopul Ciorogariu (Uri-u.) 4.

Milyen állások kerülnek betöltésre a református egyházközségben

November 30-án lesznek a választások

A nagyváradi református egyházközségben 1925 január hó elsejével a következő állások üresednek meg, illetően kerülnek betöltésre. Dr. Thury Kálmán főgondnok, Herczegh Lajos, Boros Péter és Kiss Gyula algondnokok állásai. A tanári karban a következők állásai: Nagy Vilmos igazgató, Vásárhelyi Sándor és Bancsik János tanárok helyére kerülnek újak. Megüresednek továbbá a tizenkétéves ciklus leteltével a következő presbiteri állások, Olasziban: Badar Benjámín, Daday József, Szabó Károly, Sütő Gyula, Ujvároson: Harmathi Károly, Cser János, Tenkei József, Varga László, Velencén: Matkó Benjámín, Bartha László, Fekete Sándor és K. Nagy Lajos presbiterek helyei.

Az egyházközségi közgyűlés tagjai közül üresedésbe kerül:

* A lipcsei vásárról nagy mennyiségű szörmeáruval megérkezett Leichner szücsmeister, Str. Ciorogariu (Uri-utca) 4.

* Kötelessünk divatmellényeket, kosztümöket, sálakat stb. Rosenberg kötődéjében Saspassage.

* Férfiszabók, női szatók figyelmébe! Óriási divatlap választék érkezett a Hegedüs Hirlapirodába

* Schostal és Hörtlein wieni kelengye, fehérnemű és Siegl-féle cernavásznak békeminőségben Markovits Józsefnél Ciorogariu (Uri)-utca, Nyíriházban, ki 44 év óta a helybeli piacon ismert, a legolcsóbban szereshetők be.

* Uri fehérneműt és kelengyét a legjobb kivitelben és legszolidabb árban készíti Lengyel uridivat üzlete.

* Férfi és női kelengyékben, csipkékben, árakban Bleier divatáruház, Saspassage, utólérhetetlen.

HÓCIPO és KALUCSNI
legjobb minőségben
REICHARD DEZSŐ
cégnél kapható. 97

„Hófehérke”

áruház

nap- és esernyő osztálya

Piata Unirei (Szent László-tér)

e héten megnyílik

997

Olasziban: András István, Kenez Kálmán, Tóth Gyula, Udvarhelyi Béla, Ujlaki Elek, Várad Imre, Zsigmond János és Varga Dezső, Ujvároson: Bagoly Pál, Gyenge József, Nagy József, Polonkai Gyula, Ritók István, Tóth Lajos, Tóth Zsigmond és Nagy Lajos, Velencén: Debreczeni Lajos, Szőke István, Sulyok Miklós, Pálca Viktor és Rózsa Sándor állásai.

Halálozás és eltávozás folytán megürülnek a következő állások: Olasziban: Balogh János, Osváth Lajos, Ujvároson: Farkas József, Dézsi Lajos és Tolna Lajos.

Választásra kerül még ezenkívül Olasziban és Ujvároson hat presbiteri és nyolc egyházközségi póttag, Velencén pedig négy presbiteri és öt közgyűlési póttag állása.

* Borkabátok a legszebb és legolcsóbb Leichner szücsnél, Str. Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 4.

Népmozgó

Strada General Holban (Szeles-u.) 46.

1924. október 24-én
csütörtökön

Csavargó

Nagy filmszáger 5 felvonásban

Ezt megelőzi egy érdekes vígjáték November elsejétől kezdve a Dorian elsőrendű díjjal kerülnek műsorra. Előadások kezdése este 7-9 órakor Szombat, vasárnap 5, 7, és 9 órakor. Helyárak: 8, 15, 20 lei.

Vasárnap délután 3-5-gig fé helyárak

Eredeti francia
női antilop keziyűk
minden színben
829 **Lei 320**
Bőrkeziyűk elsőrangú
minőségben Lei 250-től
az Old England-ban

Harisnyát vásárolhat
de elismerten jót és
olcsón csakis
Fischer áruházában
Sas passage 432

Brilláns, gyöngy,
arany és ezüst ékszerek, ezüst evőeszközök, dísz tárgyak nagy választékban
Kálmán Sándor
ékszerész, Piata Unirei (Szt. László-tér.) Ékszerkészítő műhely ugyanott
Telefon interurban 606.

A NAGY CIPŐELÁRUSÍTÁS!

GONDA TESTVÉREK Cipőáruházában Bulv. Regele Ferdinand 5

vevőink egyenes kívánságára meghosszabbított, hogy ezen kedvező alkalmat mindenki kihasználhassa. — Túlhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő női-, férfi- és gyermekcipőket minden elfogadható árban elárusítjuk. — Wimpaslingi hó- és sárolpók legjobb minőségben.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nagyváradon elveszik az idegen állampolgárok lakását

Véget vetnek a köztisztviselők lakásüzérkedésének — A lakásbizottság szenzációs határozatai
Gróf László szinigazgató lakás nélkül maradt

Érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott tegnap a lakás-rekviráló bizottság dr. Popovici Miklós prefektus elnöklésével, először is kimondotta, hogy

elveszi azoknak az idegen állampolgároknak a lakását, üzletét, vagy műhelyét, akik rövid lejáratu tartózkodási engedéllyel jönnek Váradra és azt újból meg újból meghosszabbítva állandó, éves helyiségeket foglalnak el.

Ecélből a bizottság bekéri a sziguranca adatait és azok alapján fog eljárni.

Másik érdekes határozata volt a lakásbizottságnak, hogy

megkadályozzák az állami tisztviselők sürü lakásváltozásait.

Megkeresik az összes közhivatalokat és bekérlik tőlük a lakoztataik név- és lakjegyzékét, avégből, hogy megállapíthassák,

akik azok a köztisztviselők, akik már nem teljesítenek szolgálataf, vagy esetleg eladták a bizottságtól kapott lakásukat.

Ha megállapítják, hogy valaki jogtalanul jutott az eredetileg közhivatalnoknak kiadott lakásba, attól elveszik a lakást. A törvényes jogorvoslat biztosítása érdekében még kimondta a bizottság, hogy

a 30 napos felebbezési határidőn belül semmiféle határozat végre nem hajtható.

Nem ujság Váradon, hogy a lakásügyek intézői — kétségkívül törvényes alapon — sok-sok kedvezésben részesítettek a közalkalmazottakat, amikor lakásigényeik kielégítéséről volt szó. A felszabadult váradai lakások sorsa rendszerint az állami tisztviselők néha nem nagyon lefoglalt óhajai szerint dőlt el. Aztán, ha már megkapta sok a maga pompás lakását, bizony nem ritkán túladott rajta. Az meg éppenséggel megszokottá vált, hogy ha időközben meg is szűnt váradai alkalmazása, nem vett vissza távoli vidékeken hagyott otthonába, hanem itt maradt. És ha hivatalbajuk is jöttek, a lakásban nem változott a lakó. Az újnak új meg új lakás kellett. Ezért volt nehezen elképzelhető, hogy bejárató időn belül nem fog itt kifogyni az olyan lakásigénylők sora, akiknek érdekében az intéző körök kedvezése nyilvánvaló. De most, most mégis — hálá érte Popovici prefektus okos és objektív belátásának, — a különös és sérelmes rendszernek talán nyakát szegik.

A másik tévedés: az „idegen” lakása, üzlete és műhelye. Itt már van némi aggodalom-

keltő. No, nem mintha a máról-holnapra idevándoroltak érdekeiket védenénk, de tudjisten, az a fajta „idegen” meghatározást nagyon sok tárgyalgossággal és jóakarattal bölcsességgel kell ám elbírálni. Az „idegen” is lehet hasznos polgára a városnak s nem okvetlen nyereség lesz az, ha valakit, mert esetleg néhány éve tartózkodási engedélyének folytonos meghosszabbításával bajlódik, kidobnak a lakásából, üzletéből, műhelyéből. Ezt a fogalmat: idegen, mindenki úgy értelmezi, ahogy akarja. Egyes szélső politikusok véleménye szerint például, aki harminc éve itt lakik az is idegen. Nem román, tehát idegen. Jól tudjuk, hogy ezuttal nem ilyen „idegenekről” van szó. Mi jól tudjuk, a prefektus ur is jól tudja, sőt alighanem a lakásbizottság is, de hát — láttunk már olyat, — akad egy „illetékes tényező”, aki nem így tudja. Aztán meg hányan szerepelnek a sziguranca az idegeken lajstromán, akik régesrég itt élnek már és hányan élnek itt a legfrissebb idők óta, akik békebeli váradiakat is megszegyenítő bizottsággal rendelkeznek minden kellékével a zavartalan itt-tartózkodásnak. Hát ezért figyelmeztetjük tisztelettel az illetékes urakat, hogy ez a tegnapi határozat rettenetes lavinát indít meg. Ha ezt a határozatot nem értelmezik a legliberálisabban és nem hajtják végre a legkörülményesebb és minden körülményt mérlegelő tárgyalgossággal, — kétségbeesésbe sodornak sok száz existenciát.

Egyebekben a köztisztviselők lakásüzérkedéséről hozott határozatra az alábbi nem érdektelen eset adott impulzust:

Vámos Dezső áll. főmérnöknek Kálvária-utca 28. szám alatti házának földszintjét nemrégiben kiadta a Wohanka részvénytársaság igazgatójának, Schwarcz Sándornak lakás és irodahelyiségek céljaira. A szerződést a rekviráló-bizottság jóvá is hagyta, azonban Mihailescu táblabíró újabb igényt jelentett be a lakásra azzal, hogy eddig birt lakását Stambulianu táblabírónak adja át. A bizottság három szobát Mihailescunak adott azért, mert a lakás fölött régebben a lakbérleti bizottság rendelkezett és a háztulajdonos a régi bérlet elköltözését nem jelentette be, hanem csak a bérleti szerződés jóváhagyása végett fordult a bizottsághoz, amely az előzményeket nem ismerte. Együttal azonban kimondták, hogy

a jövőben meg fogják akadályozni a közhivatalnokoknál tapasztalt — és sokszor üzérkedés céljából történő — lakásváltásokat.

Ugyancsak köztisztviselő lakásügye volt az is, hogy Muszay ügyész Cosbuc (Szalárdi-u.) 4. szám alatti két szobás lakásához még egy szobát kapott a szomszédos két szobás lakásból, amelyben özv. Szabóné lakik három gyermekével.

Rendkívül érdekes lakásügy volt — bár az előbbi problémákkal nem analóg — a Gróf László szinigazgató lakáskérése. Azzal kezdődik az eset, hogy Moskovits Mór földbirtokosnak az Egyesületi- (Szent László)- téren lévő lakása megürült. Moskovits Mór ugyanis beköltözött dr. Stern Ödön Szaniszló-utcai lakásának nagyobbik részébe, miután dr. Stern Ödönnek családjá Budapestre költözik, s a lakásnak kisebbik fele marad csak meg Stern Ödön számára itteni tartózkodásai alkalmára. Már most Moskovits Mór az általa üresen hagyott lakást leendő rokonának, Szirmay Lajosnak ajánlotta átengedni, aki a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váradai fiókjának cégjegyzője, s aki a közlemben veszi nőül dr. Moskovits Miklós, a

Krausz-Moskovits-szeszgyár r.-t. elnökének leányát.

Ehhez a tervhez az ugyancsak rokonsághoz tartozó háziúr: Moskovits Miksa mérnök is hozzájárult. Ez volt a helyzet, amikor váratlanul megjelent Gróf László szinigazgató és igényt jelentett be a Moskovits Mór által üresen hagyott lakásra. Lakás iránti kérelmét azzal indokolta, hogy régi nagyváradlakos, itteni illetőségű, hosszú időn keresztül éves lakása volt Nagyváradon, amelyet azonban alig egy esztendő szatmári tartózkodásának ideje alatt dr. Morár Teofil hatósági orvos számára elrekvirálták tőle; Szatmáron új lakást nem kapott, s szállodában töltött egy esztendőt; most hazajött illetőségi helyére, s mint a nagyváradai színház kormányhatóságilag koncesszionált igazgatója megint csak szállodában kénytelen lakni. Kérte a bizottságot, hogy a jelen esetben a felszabadult lakással ne engedje meg a spekulációt, hanem részesítse őt abban az előnyben, amit egy lakásától megfosztott váradai lakos méltán elvárhat. A bizottság nem osztotta Gróf László véleményét, hanem a lakást Moskovits Mór háztulajdonos rendelkezésére bocsátotta, aki is dr. Szirmay Lajosnak adja azt most ki. Így a szinigazgató egyelőre ismét lakás nélkül maradt.

A Royal-kávéházi verekedés lovagias elintézése...

A fivér úgy érezte, hogy nővére becsületén sérelem esett, — eljött hát Máramaroszigetről Váradra és a Royal kávéház teraszán felelősségre vonta azt, akit felfogása szerint felelősségre kellett vonnia. Hogy a küzdelemben fizikailag alulmaradt, szerinte se nagyon fontos. Különben öten szálltak szembe vele.

...Emlékeztet még az a kínos incidens, amely pár héttel ezelőtt, egy szombat estén a Royal teraszán Fuchs Herman máramaroszigeti kereskedő és

Molnár Rezső, a Stern Dezső-cég igazgatója között lejártszódott affért lovagias utra terelték, s mivel Molnár Rezső társaságának négy tagja is beleavatkozott az incidensbe, nem kevesebb, mint öt lovagias ügye támadt Fuchs Hermannak. Azóta csaknem négy hét telt el, a segédek szakadatlanul tárgyalnak és mint reális gondolkodású emberekhez illik, teljes sikerrel, amennyiben a Clair-kodex szellemének teljesen megfelelő kompromisszum jött létre. Mindenki kijelentette, hogy sanálja a történeteket.

Egy váradai cipőkereskedő csillagászati felfedezése

Ami keveseket érdekel!...

Az Astronomische Nachrichten ugyanazon száma, amely a Finsler-féle új üstökös megfigyelési és mérési adatait közli, hozza Grósz Sándor nagyváradai kereskedőnek a közleményét a bolygók mozgásáról „Über Planetenbewegung und Kosmogonie” címmel. A német csillagászati lap már hónapokkal ezelőtt közölte Grósz Sándor képletét a bolygók forgásáról, amelynek helyességét a Vénus forgása megfigyelésénél konstatálták. Ennek a közleménynek folytatásaként tekinthető a most megjelent cikk, amely szerint minden égitestet körülvesz egy ugynevezett aktinophoretikus burkolat, amely a mag (bolyó és légkör) s az Aether között átmenetet alkot. Ez a réteg a sugározás közvetítője. Az aktinophoretikus ellipszoid felületmértéke a naptávolság hetedik hatványának négyzetgyökével arányos. Ez a megállapítás és Grósz korábbi

képletének következménye, hogy a harmadik Kepler-féle törvényt függetlenül találja a régi elméletektől.

Grósznak ezek az eredményei szenzációs jelentőségűek, mert összhangban vannak azzal a gondolattal, hogy úgy a newtoni gravitációs mező, mint az einsteini időtér görbülete csak megközelítő geometriai vázai a valóságnak, míg valóságban a sugárzási energia tartja mozgásban az égi testeket. A gravitációs erő, a centrifugális erő, a Coriolis erő valójában nem léteznek, ugynevezett látszólagos erők (Scheinkräfte). Az erő egyáltalában csak fikció, a barikkultura terméke. Az exakt tudományban az erő segédfogalom szerepét játssza, a jelenség tartalmát mindig a munka, az energia képezi, nem az erő. A gravitáció, a forgás okai valószínűleg az atomon túli kémia, az elektromok munkájában, a világegyetem sugárzásának anyagsere-

Valódi BORSALINO KALAP ujdonságok 700 lei HOLLÓS-nál

forgalmában rejlenek. Dróttalan motor a Világ, sugárnyalábokon cserél ki az égi testek a tömeget és az energiát. Az elektronok kémiaiájában rejlik az ég mechanikája.

Szédületes horizontok felé fog vinni a következő évtizedek tudományos fejlődése: egy korhadtt, régi társadalommal egy korhadtt, régi világnézet fog eltűnni, hogy újabbnak adjon helyet. Bizonyos, hogy a biológián fölépülő szinte tultengésbe vitt világfelfogás divatját multa és a közeljövőben az astronomiai ismeretelmélet nagyobb hatással lesz a kultúremberiségre. Amíg a badeni radikális kispolgár Haackelre, a szabadkőműves testvér Spencerre esküszik, a reakciós clem pedig a középkorba akarja visszarángatni a történelmet, addig egy váradai cipőkereskedő, aki nem régen csak arabs számokkal tudta a legegyszerűbb operációkat elvégezni és saját spekulatív képessége segítségével küzdött a betűszámtan (algebra) és a felső mennyiségben elemével, Uránia titkaiba hatol bele. A lokálpatriotizmus ujjonghat, az idegenből ideszakadt, a városhoz asszimilálódott irodalmi intellektuelek, az uzsorával küzdő kispolgárok fölényesen mosolyoghatnak. Grósz Sándorról hiába mond ítéletet akár a vidéki, akár a fővárosi sejtő, akár a kispolgárság közvéleménye, avagy hiába tér napirendre fölötté, mint jelentéktelen dolog fölött az „Astronomische Nachrichten” kommentár nélkül közölte felfedezését azoké között, akik akademikus hivatottsággal jelzik az égbolt, a Világegyetem eseményeit. Grósz Sándort aligha izgatja a népszerűség: a Kosmos birodalmában abstrahálni szoktak földi férgek fontoskodásától. Egyetlen egyetlen többet ér, mint az egész irodalom és a politikai, a közéleti és a finansziális produktív tevékenységek egész kietlen szomorúsága. És bizony, igen könnyen meglehet, hogy Grósz Sándor egyetlenei maradandóbbak, becsesebbek, mint mindaz, amivel a háború és béke összes írói, művészei, politikusai, hadvezérei, bankárai és egyéb korifeusai a vergődő, vonagló emberiség kultúrtörténelmét gazdagították.

Ma még nem fognak annyi meghatottsággal az égre nézni a közeledő Finsler üstökös láttára, mint amennyi ájtatossággal nézegetik a zürichi börze jegyzéseit. Sok a földi baj, „ma” a komoly szellemi aktivitás a „tegnapelőtt” megvetetett ügye, de a „holnapután” már más, új emberek hazája lehet.

Dr. Silbermann Jenő.

November 10-én helyezik közszemlére a nagyváradai állampolgárok listáját

Hosszu hetek szorgos munkájának eredménye valósul meg a jövő hó első napjaira. A nagyváradai állampolgárok végérvényes listáját helyezik ki 30 napos közszemlére, amely után minden arra jogosult egyén részére kiállítják az állampolgársági igazolványt.

A hónapokon keresztül összegyűjtött adatok feldolgozása szintén több hetet vett igénybe és a munkálatok megbízható helyről nyert értesülésünk szerint november első napjaiban nyertek befejezést. A listára felvett állampolgárokról szóló kimutatást az Estilap naponta leköszölte és eddig közel tízezer állampolgár neve jelent meg. A hátralevő névsort továbbra is közölni fogjuk.

Az ellenőrző munkálatokat dr. Vostinár János főjegyző személyes irányítása mellett dr. Borbély Dezső aljegyző végzi, aki a főjegyző utasításainak megfelelően jár el minden egyes esetben.

Az állampolgársági lista közszemlére tételére vonatkozóan ma délelőtt kérdést intéztünk dr. Vostinár János főjegyzőhöz, aki az Estilap számára a következőket mondotta:

— A listák elkészítése befejező stádiumhoz közeledik. Az állampolgárokká deklarált egyénekről szóló kimutatást minden valószínűség szerint november 10-én helyezzük 30 napos közszemlére. Ezelezt az idő alatt jogában áll mindenkinek, aki netán tévedésből kimaradt a listáról, felvételét kérelmezni. Ilyen esetben azonnal bevizsgáljuk az ügyet és a hibát természetesen korrigálni fogjuk.

— A 30 nap letelte után megkezdjük az állampolgársági igazolványok kiállítását.

Asztalosok Butorcsarnokában

Strada General Mosoiu (volt Kert-u'ca)

A legszolidabb kiváncsoltól a legmagasabb igényekig 671 kaphatók: ebédlő, háló, iroda és konyhaberendezések, asztalok, gyermekágyak, garnitúrok, zöllyék, hencserek stb.

Olcsó árak!

Olcsó árak!

20,000 per női és férfi harisnya érkezett

ugyancsak svéderek gyermekek részére mindenféle keztyűk és kötött áruk és olcsóbb bevásárlási forrása

Ábrahám Arthurnál

Rimnicu-utca 4. 526

Olcsó árak!

Olcsó árak!

Értesítés.

Értesítem a m. t. v. v. közönséget, hogy

fonálüzletemet költő és szövőüzemmel kibővíttem.

Készíték legmodernebb hitelesített ruhákat, kész ümőket, szvettoreket, divatmellényeket stb. A megrendelt árut egy héten belül hozott ki és díjmentesen készíti. 371

ROSENBERG

fonálárúház, Sas-passage

Női kabátok és ruhák
legszébb kivitelben, legolcsóbban
Hevesi áruházában Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 44

SZENZÁCIÓ!

Tulhalmozott raktár miatt kabát-plüschök áraiból csak e hó végéig

20% engedményt adunk

Au Printemps cég, volt „MISSIR”

Minden nőt érdekel

Értesítés! Gyárunkban a mai naptól a következő árak érvényesek:

Női kalapalakítás 50 lei
Női kalap teljesen újrakészítése 100 „
Női kalap teljesen újrakészítése fehér szín 120 „
Férfi kalap teljesen újrakészítése 60 „

Női filckalap fehér és más 15-féle színben, a legújabb cilinder formákban minden elfogadható árban lesznek kiadásitva

HELLER és DEUTSCH

Gyár: Bul. Regele Ferdinand, volt Friedländer-gyár
Üzlet: Strada Nicolae Iorga (volt Zöldfa-utca) 21 sz.

Használt nagy vaskályhákat

megvételre keresünk

Írásbeli ajánlatok a „Nagyvárad” kiadóhivatalába küldendők.

Színház

○○○○○

Csütörtök: **Leláncolt ember**, másodszor, A bérlet.

Péntek: **Rózsika lelkem**, operett újdonság először B bérlet.

Szombat délután: **Lila akác**, első helyárrakkal.

Szombat este: **Rózsika lelkem**, másodszor, bérleten kívül.

Vasárnap délelőtt: **Munkás előadás**.

Vasárnap délután: **Három grácia**, mérsékelt helyárrakkal.

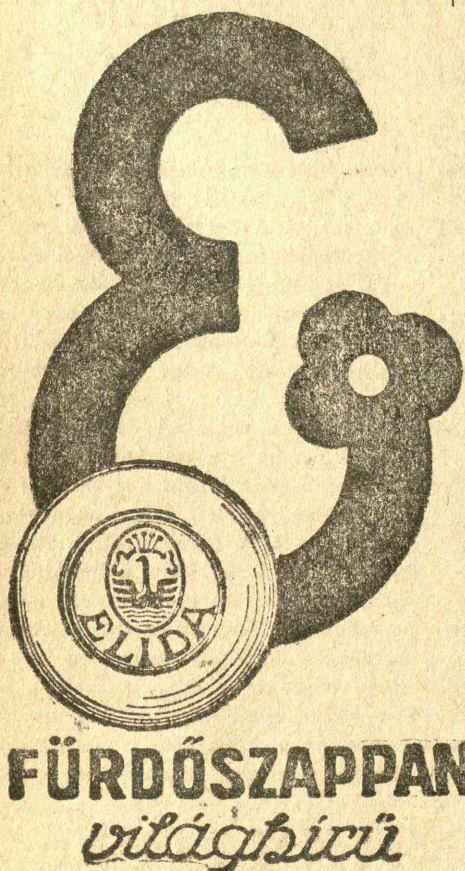
Vasárnap este: **Rózsika lelkem**, bérleten kívül.

Hétfő: **Rózsika lelkem**, A bérlet.

— **Leláncolt ember.** A Leláncolt ember csütörtökön A bérletben kerül színre a premier szereposztásában.

— **Rózsika lelkem.** A legközelebbi operett premier Farkas Imre rendkívül finom enekes darabja a Rózsika lelkem lesz, melyet holnap pénteken mutat be az operett együttes. Az eddigi próbákból a meghatározottabban meglehet állapítani, hogy a Rózsika lelkem sikeresen fogja mulni az összes eddigi operettel. A kedves, fordulatos és öleletes mese, a hangulatos, fülbemászó melódiák, a pompásabbnál pompásabb táncok és a ragyogó kiállítás mind mind olyan előnye az operettnek, melyekkel csak kevésszer találkozhatunk. A holnapi bemutató Biczó Margit, a kitűnő és erdélyszerte páratlan enekes nő Barna Sári, ez a nagyszerű szubrett primadonna, valamint a közönség által dődelgetett Rohonczy, a mélyen szánthun-oráról gyorsan ismertté vált Sós utólréhetetlen táncos naturburs Bihari a népszerű és mindig eredeti Madas és Stoll játszik a jobbnál-jobb szerepeket külön megemlést érdemelnek a díszletek, melyek nagy részben ujjonnan készültek. A rendezésen Hetényi főrendező végzi az utolsó simításokat. A zenekart Békefi Mihály fogja dirigálni. Rózsika lelkem pénteken B bérletben szombaton és vasárnap bérleten kívül hétfőn pedig A bérletben kerül színre. A pénteki bemutatóra a premier bérlet érvényes.

— **Délutáni előadások.** Szombaton délután első helyárrakkal Szép Ernő poétikus pesti életképe a Lila akác kerül színre, a főszerepekben H. Körösi Juci, Kertész Manci, Betegh Bébi, Bihari, Stoll, Martinek, Madas és Sós Mihálylyal. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal az egész világot bejárta Lehar operette-revüt a Három gráciát játsza az operett együttes, a főszerepekben Biczó Margit, Barna Sári, Kertész Manci, Hevesi, Madas, Sós, Stoll, Martinek, Bihari fogják brillírozni.

Megakarok halni, mert szeretem az uramat

Látogatás a halálasztant váradai urasszonyánál

Vasárnap éjszaka mérgezte meg magát, egy félnapig eszméletlenül kint fektet és ma súlyos betegesen fekszik Zsigmond Miklós (Lukács György) utcai kis hónapos szobájában egy szerencsétlen, jobbrafordult érdemes urasszony. Kis tragédia, a háború utáni időkben. Hat évtizedei békés, boldog házasság után, a laborból hazatért fiatal férj, egészségtelenül lélegzik. Fűhöz-fűhöz kapkod, nem tud elhelyezkedni a fatal betegség véle nyomorog, a vég nélküli néma ver tanyát a kicsi hajlékban. A kis család harmonikus életében jelentkezik egy új asszony. Gazdag, Férj Amerikában van. Szemet vet a fiatal emberre, akinek lába alól már kiszaladt a talaj.

Az addig hűséges férj elcsúszadozik hazulról, egyszer csak nem tér vissza. Az asszony az igazi, a hűséges, és az önkéntes leírja ánkosát, várja, egy-egy vája vissza az urát, az övét, de hiába. Fájdalom tépi a szerencsétlen asszonyt, elvadult tehetetlenségében a méregpohárhoz nyúl. Meg akar halni, hogy ha nem sikerül, ez önfeláldozás, hogy akarja visszahódítani hűtlen életét. Az öngyilkosság nem sikerült. Egy napig feküdt eszméletlenül a kórban. Aztán, hogy ereje engedte, hament Lukács György-utcai kis hónapos szobájába, tovább szenvedni. Itt kerestük fel a halálkereső fiatal asszonyt. Szűk, szegényes butorzú szobájában fekszik. Amikor belépünk, megremeg, sirni kezd és csak hosszas bárára csendesedik el.

Halk hangon felel, a méreg egy kis tisztítást végzett a torkában. Nehezen rá magát, hogy elmondja, mi szította a szörnyű lépésre, de aztán megenged és a sirástól elcsukló hangon meséli el tragédiáját.

— Meg akartam halni, mert szeretem az uramat — suttogta — és az már nem szeret engem. Hat esztendőig éltünk boldogan egymás mellett.

Uram hosszabb ideje állás nélkül, sokat nélkülöztünk és februárban vonult katonai gyakorlatra. Már régebben észrevettem rajta, hogy nem úgy viselkedik velem, mint azelőtt. Elhagyott, elmarad hazulról, egyszer meg már azt is tanácsolta, váljunk el.

— Meg akartam halni, mert szeretem az uramat — suttogta — és az már nem szeret engem. Hat esztendőig éltünk boldogan egymás mellett.

Uram hosszabb ideje állás nélkül, sokat nélkülöztünk és februárban vonult katonai gyakorlatra. Már régebben észrevettem rajta, hogy nem úgy viselkedik velem, mint azelőtt. Elhagyott, elmarad hazulról, egyszer meg már azt is tanácsolta, váljunk el.

— Meg akartam halni, mert szeretem az uramat — suttogta — és az már nem szeret engem. Hat esztendőig éltünk boldogan egymás mellett.

Uram hosszabb ideje állás nélkül, sokat nélkülöztünk és februárban vonult katonai gyakorlatra. Már régebben észrevettem rajta, hogy nem úgy viselkedik velem, mint azelőtt. Elhagyott, elmarad hazulról, egyszer meg már azt is tanácsolta, váljunk el.

— Meg akartam halni, mert szeretem az uramat — suttogta — és az már nem szeret engem. Hat esztendőig éltünk boldogan egymás mellett.

Uram hosszabb ideje állás nélkül, sokat nélkülöztünk és februárban vonult katonai gyakorlatra. Már régebben észrevettem rajta, hogy nem úgy viselkedik velem, mint azelőtt. Elhagyott, elmarad hazulról, egyszer meg már azt is tanácsolta, váljunk el.

— Meg akartam halni, mert szeretem az uramat — suttogta — és az már nem szeret engem. Hat esztendőig éltünk boldogan egymás mellett.

Uram hosszabb ideje állás nélkül, sokat nélkülöztünk és februárban vonult katonai gyakorlatra. Már régebben észrevettem rajta, hogy nem úgy viselkedik velem, mint azelőtt. Elhagyott, elmarad hazulról, egyszer meg már azt is tanácsolta, váljunk el.

Az utolsó szavaknál leküzdhetetlen izgalom vesz erőt a fiatal asszonyon. Visszahanyatlak vánkossára. Kimerülten a fájdalomtól aléltan fekszik. Aztán egy kocsizörrenésre felriad, várja az urát, aki talán mégis vissza fog térni hozzá.

Októbertől délelőtt. A gyenge nap sugar halványan tör át a kis szoba fahangján, de a sebzett szívű asszony könnyes szemébe mégis reményt lop...

Halálos szerencsétlenség Mirbach gróf csónak-kirándulásán

Ketten a Dunába fulladtak

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: Súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt tegnap Budapest közelében a Dunán. Mirbach Ottó gróf és Pollák Emil budapesti gimnáziumi tanár, Pless György vizsgalóbiró vendégei voltak Pócsgyeren. A kis társaság csónakon Gödre akart menni. Gróf Mirbach kutyája a csónakról a viz-

beugrott, mire a gróf hirtelen utánanyúlt. Ekkor a csónak felborult. A társaság minden tagja a vízbeesett, csak Pless vizsgalóbiró és a csónak tulajdonosa nem vesztették el lélekjelenlétüket. Ők kimenekültek, de gróf Mirbach és Pollák tanár a Dunába fulladtak.

Nagyváradai román ujságíró érdekes megbízatása

A liberális kormány a kisebbségi oktatásért

A liberális kormány, amelynek a magyar kisebbséggel szemben folytatott politikája talán most mégis csak revízió alá kerül, elismerésre méltó gonddal ápolja a Jugoszláviába és Görögországba szakadt román kisebbség kulturális érdekeit. Legújabbán Macedóniába küldött a kormány megbízottakat a célból hogy ott román kisebbségi iskolákat állítsanak fel, természetesen román állami költség. Értesülésünk szerint egy ilyen iskola vezetőjévé M. Samarineanu váradai ismert román ujságíró, a *Cele Trei Crisuri*, a

Vestul Romaniei volt szerkesztőjét nevezte ki, aki már el is utazott Macedóniába az érdekes kulturális betöltése végett.

Ismételjük, csak öszinte örömmel regisztrálhatjuk az érdekes hírt, hogy a kormány a kisebbségi oktatásügyért ilyen áldozatkész buzgósággal száll sikra, bár lehet hogy az érdem nagyobb része a görög kormányé amely a kisebbségi iskolák felállítását megengedte.

Mindamellett ügyezzük, valahogyan fel kell vetni a kérdést: — Vajon meg fogja-e védeni a kormány ezeket az iskolákat

az esetleges türelmetlenebbé váló görög kulturpolitikával szemben? Föl fogja-e emelni tilakozó szavát akkor, ha a görögországi kisebbségi iskolákban esetleg betiltanák a tanulók anyanyelvének használatát? Vagy bele fog-e nyugodni abba, ha nem talán megvonnák az iskolák nyilvánosságát?

Szeretnénk remélni, hogy a macedóniai esetet még sok más, olyan intézkedés fogja követni, amely a kisebbségi oktatásügyben a Bratianu-kormány jobb belátását igazoló intencióit fogja majd feltárni.

Devizaközvetítők büntető pere a váradai Táblán

Érdekes elvi döntés

A nagyváradai táblán ma tárgyaltak először az 1923. április elsején életbelépett devizatorvény alapján. Maga az eset, ami a bíróság elé került, igen gyakran visszatér, ezért nem kis jelentősége van a Tábla döntésének.

Mármaroszigeten történt tavaly augusztusban, hogy Rosenfeld Májer és Stern Májer devizaközvetítő ügynököknél az ottani deviza forgalmi hivatal főnöke ellenőrzést tartott és ennek során megállapította, hogy Rosenfeld és Stern nagy üzleteket bonyolítottak le idegen valutákban és devizákban, anélkül, hogy erre engedélyük lett volna. A mármaroszigeti törvényszék ezért Rosenfeldet 6000 lej fő- és 4000 lej mellékbüntetésre, Stern Májert pedig 3000 lej fő- és 2000 lej mellékbüntetésre ítélte. Az elítéltek a váradai Táblához felebbezték és az Ilie-tanács, Panu táblabíró referátuma alapján ma foglalkozott az ügygel.

Mircea Niciu főügyész-helyettes kifejtette hogy a szigeti törvényszék nem helyesen rótta ki a büntetést, mert a devizatorvény nem beszél fő- és mellékbüntetésről, hanem pénzbir-

ságról és elzárásról. Szigorubb ítéletet kér.

Simonca György dr, az elítelt ügynökök védője viszont több mármaroszigeti tanu vallomásával azt bizonyítja, hogy Rosenfeld és Stern nem voltak már hivatásos ügynökök, amikor a devizatorvény életbe lépett, hanem 20—25 százalékos része-

Meghalt a jeruzsálemi főrabbi

Hogyan érkezett a gyászhir az elhunyt főpap kolozsvári családjához

Az erdélyi zsidóságnak nagy gyásza van. Glasner Mózes volt kolozsvári főrabbi, aki másfél esztendővel ezelőtt Palesztinába költözött, mint onnan érkezett távirat közli, meghalt. Az agg egyházfő egyik legelkezdőbb harcosa volt a cionista eszmének. A nemzetközi cionista szervezet sokszor igénybevette a kiváló szónok szolgálatait és három esztendővel ezelőtt németországi propaganda-utrá küldte, hol városról-városra járva hirdette a cionizmus eszméit. Utóbb jeruzsálemi főrabbi volt.

A hír tegnap a zsidóság öröme napján érkezett meg Kolozsvárra, ahol az elhunyt főrabbi családja, többek közt

sedésük volt különböző szigeti kereskedők üzleteiben és e célra szerezték be a devizákat.

A bíróság úgy döntött, hogy megállapítottak látja a devizatorvénybe ütköző vétséget és ebben a részében megerősíti a szigeti törvényszék ítéletét, azonban az elsőfokú fő- és mellékbüntetést kumulatív bírsággá változtatja át, amennyiben Rosenfeld Májert 10.000, Stern Májert pedig 5000 lejre ítéli. A főügyész megnyugodott az ítéletben, a védő felebbezett.

Glasner Akkiba is él. A távirat a főrabbi egyik régi tanítványához érkezett.

A gyászhir közlésére rabbi Elezár Fried vállalkozott, aki a főrabbit karonfogta és a Talmud egy mondatát idézte a rossz hír tapintatos közléséről:

— Ha kiméletes akarsz lenni, mondja a Talmud és nem akarod megmondani a kérdésnek, aki apja hógyléte iránt érdeklődik, hogy apja nincs már az élők sorában, akkor így felelj neki: „Anyád jól érzi magát.”

Amikor Glasner Akiba főrabbi az idézetet meghallotta, azonnal elértette a szomorú célzást,

Különleges kabátok, kostümök, ruhák, blusok, aljak, legújabb szövetek, selymek, bársonyok, plüchek, tulhalmazott raktár folytán minden elfogadható árért kiárussítatnak. SPITZER, Bw-dul Regele Ferdinand 3. szám.

elsápadt, pillanatokig tompán maga elé révedezett, majd az ottlevők karjaiba szédült. Szivettépő jelenetek játszódtak le, amikor a két másik fia, Glasner Simon és Benjámín is megtudták, hogy apjuk már nincs az élők között.

Üzleti könyvek

készen kaphatok,
rendelés esetén 3
napalatt szállítva

legfinomabb külföldi papíron

legszebb és legjobb kivitelben,
legelőnyösebb árban

Hegedüs Hirlapirodában

Kik kerültek ujabban az állampolgárok listájára

Ma a következők kerültek az állampolgárok nagyváradi listájára:

Hosszu-utcai lakosok: Csenok Jánosné 8, Maur János 12, Szabó Istvánné 12.

Malom-utcai lakosok: Ehrenfeld Hermann 10, Propper Ferenc 29.

Gajdu (v. Beöthy Ödön) utcai lakos: Rein Jakab János 11.

Hid-utcai lakosok: Serdült Józsefné 18, Kiss László 3, Vásárhelyi Sándor 18, Grünberger Sándor 19, Vári Imre 9, Galambos Sándor 1, Molnár István 1, Vári Imréné 9, Nagy Józsefné 9, Ersek Imre 1, Pál János 18, Pál László 18, Kulcsár Gyula 7, Gumó Jánosné 13, Popa Constantin 1, Mikó Lajosné 26, Glück Adolf 7, Szébeni József 1, Tóth Béla 2, Kirzse János 7, Erdélyi Benjámín 6, Czirják Miklósné 8, Gencsi Sándorné 8, Belényesi Jánosné 8, Takács János 19, Retek Istvánné 1, Retek László 1, Wallner Ferenc 1, Karácsonyi Lajos 2, Tar Károly 10, Turkus Sándor 1, Bartha Sándor 19, Popa József 8, Csontos József 4, Bartha Julia 19, Grósz Ignác 19, Furin László 13, Pap Sándor 19, Tóth János 19, Csontos Lajosné 9, Oláh Mihály 19, Illés János 1, Kiss Mihályné 1, Kovács Kálmán 1, Szabó Gerzson 1, Zsemba Józsefné 19, Deczk: János 4, Filip György 6, Szilágyi József 6, Nagy István 2, Marján Gábor 1, Nagy Mária 1, Sas József 6, Bakos Sándor 4, Deczky Lajos 2.

Pál-utcai lakosok: Albert János 40, Flek Imréné 23, Lehmann András 20, Márton Péter 20, Bród György 42, Nagy Imre 17, Kocsis Benőné 40, Balázs Lajosné 24, Huszár Ignác 30, Székely Ferenc 40, Markó Ilona 44, Markó Etelka 44, Szemes Erzsébet 42, Nickel Róbert 18, Nickel Mária 18, Lukács Jánosné 19, Boda Lajosné 19.

Traian (v. Széchenyi) téri lakosok: Moskovits József 1, dr. Lévy Mór 1.

Malom-utcai lakos: Farkas 25.

Amerika a világ legerdekesebb muzeuma. Holnap már nem az, ami ma és ma már egészen más, mint tegnap volt. 1908-ban 1908-ban a magyar Puskás Tivadar vitec Edisonhoz megmutatni telefonhírdőjét, ma minden házon rádióállomás: a vasút beszél a városokkal, New-York hallja San-Franciskót és a 42-ik utca körül a világ legnagyobb akadémiája igyekszik egyik oldalról a másikra, írja Pásztor Árpád Amerika Kanadától Panamáig című művében. A szerző ötször járt Amerikában, amelynek legjobb magyar ismerője. Az „Amerika Kanadától Panamáig” a legjobb könyv, amit magyar nyelven az utazásról írtak. Megkapható a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában.

Biztosan talál mindent, amire szüksége van, ha elolvassa az ESTILAP-ot

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

SZOLID és megbízható cég Kertész Reclam üzlete Rimanóczy-utcán, hol divat őszi kosztüm kabát és női ruha szövetek olcsóbbak, mint bárhol. 394

OKTATÁS

Román, német, francia és angol könnyű és gyors módszerrel olcsón és tökéletesen JEAN GOLDBERG tanít Str. Marasti (Lázár V.-u. 3. Darabontilor (Rulikovszky) ut sarok

LAKÁS

KÖZLONTBAN fiatal parnak butoruzatlan utcai szoba kiadó. Cim: Hegedüs Hirlapirodában. 195

ELCSERELNEM kettő szobás lakásom hasonlóval, esetleg egyszobással. Cim: Hegedüs Hirlapiroda. 187

ALKALMAZÁS

ÖNALLOAN főzni tudó mindenekháromtagu családhoz magas fizetéssel felvétetik. Cim a Sonnenfeld nyomda portásánál, Strada Printul Carol (Szilágyi, Dezső-utca) 6.

HAZIKISASSZONYNAK, háziasasszony mellé ajánlkozom, németül tudok vidékre is megyek Hochstrasser Erzsébet, Dudek-utca 6. 146

HAZMESTERNEK ajánlkozok tisztességes házaspár. Cim Hegedüs Hirlapirodába. 150

FIATAL, gyermektelen házaspár egy szoba, konyha, lakást keres, december 1. beköltözhető mellékhelyiségekkel együtt. Ajánlatot „Magas lakbér” jeligére a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 180

FIATAL, ügyes segéd azonnalra felvétetik. Schwartz Farkas, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 52. 168

EGY fiatal asszony bejárónőnek ajánlkozok. Tifor Sándorné, Csengeri utca 8. 167

PERFEKT főzőnő állást keres. Cim: Eminescu (Ezredévi) Emléktér 22. 193

ELSŐRANGU nagyvállalat keres fiatal, jócsaládból való érettségizett román nemzetiségű magyar és német nyelvet bíró fizetett gyakornokokat, azonnali belépésre. Ajánlatot „Elsőrangú kilátások” jeligére a Hegedüs Hirlapirodába. 194

KEMÉNYFAFÜRESZ gatteristát keres Fakereskedelmi r. t. Strada Calvin (Ritoók Zsigmond-utca) 28. 197

BEJARÓ főzőnőt keresek azonnalra. Cim: Hegedüs Hirlapiroda. 189

KONYHA, virág és gyümölcskertészetben jártas kertész kerestetik azonnali belépésre. Ugyanott egy kertész segéd is felvétetik. Bizonyítványokkal jelentkezhetni Tompa István gazdaságában Kisborosnyó, Háromszékmege. 184

PERFEKT szakácsnő és szobalány állást keres. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 42. 192

ADÁS-VÉTEL

TÉLIKABAT fekete jókarban, közeptermetre, és átmeneti kabát eladó. Ugyanott gramofon lemezekkel eladó. Cim: Kaszárnya-utca 9. Ny

ELADÓ női használt sötét, hosszú kabát, nagyon olcsón. Szász, Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 131

ELADÓ: antik arany zsebóra kulcsal huzó. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 139

I. C. BRATIANU (Szaniszló) utca eleén 4 szoba fürdőszobás magánház 210 ezer leiert eladó. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 159

EGY italmérési joggal bíró vendéglő forgalmas helyen, elköltözés végett eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 157

EGY nagyon finom damaszt abrosz 12 személyes és egy rövid női bunda eladó. Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 947

ELADÓ ebédlő, háló, nappali komplett szoba, ágyak, szekrény, fekete faragott konzul tükör és kis asztal, szobamozsi teljesen jó, hosszú zongora. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 841

SZÉPIRODALMI könyveket veszünk nagy áron Hegedüs Hirlapirodában. 994

VAROSI bunda szilárkán gallérral teljesen jókarban eladó. Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 829

SPITZ kutya nőtény, négy éves, olcsón eladó. Metropol szálló portásánál. 191

VARROGÉP szivarhajós, egészen jókarban, nagyon olcsón eladó. Strada Horia (Báthory-utca) 16. ajtó 10. 27

EGY 11 leveles filateliai szép egyenes növéssé, helyszüke miatt eladó. Varga László, Huszár-utca 23. 178

ELADÓ több garderober szekrény és egy faágy, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 1. sz. III. emelet. 184

EGY valódi Breitshwanz kabát jutányosan eladó. Cim a „Metropol” szálló portásánál. 185

VASKALYHAT, lehetőleg Mezőmágyar megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 186

Ez évad KABÁT és ÖLTÖNY.
SZÖVET ujdonságait feltűnő olcsón
valamint árusít a szelíd-
BÉLÉSÁRUKAT lisdágáról
SZÉKELY posztóáruház
Str. Avram J. (Kossuth-utca) 5. 360

ELADÓ file csipkék, betétek, motívok gipűrféle motívok, kézimunka storek függönyök, arany és fehér terítők, ványpárnák, zsebkendők, abrosz 12 szelvéttával, egy vég finom rumburgi váson, kelim abrosz, színes nappali abrosz, egy 12 személyes porcellán, egy 12 személyes ezüst evőeszköz. Golein-képek, szőnyegek, álló lámpa ernye. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 842

ELADÓ 1 és fél hold szőlő lakással teljes felszereléssel, Hágó-oldal 10. Balázs István. 174

KÜLÖNFÉLÉK

KITÜNŐ házikoszt benntétkezésre és kihordásra, központban kapható. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 181

HAZI ebédoszt kihardásra kapható. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 188

50-60 ezer leivel társulnék varroda kézimunkaüzlet vagy más vállalathoz. Cim: Hegedüs Hirlapirodában. 194

25-30 leit

fizetek egy

liba tolláért

a neolog izr. lépődében.

Aszódihoz
új termésű
tea érkezett

Tea rum literje 30 L.

Kakao kávék a legjobbak
ASZODINÁL, SAS-PALOTA

Okvetlen beiratkozom

a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárába, mert a legújabb könyvujdonságokat olvashatom 40 lelt havi olvasási díjért.

Kiárulás! Október 30-ig mélyenleszállított árkban vásárolhat porcellán, üveg és háztartási cikket a Farkas áruházban Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-u.) 5. 956

Sonnenfeld Adolf részv. társ.

Egy mágnás
szebbnél-szebb

szőnyegei
sürgősen
eladók

792

Nálam
megtekinthetők

